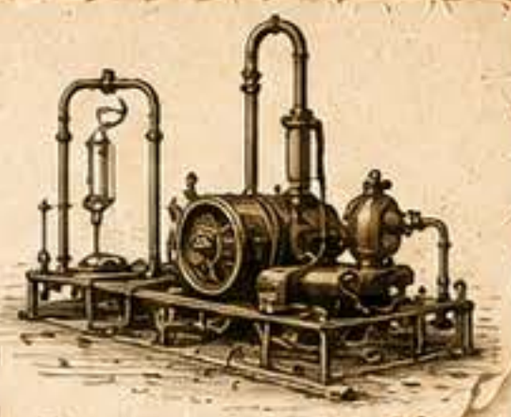
VĚDA A VÝZKUM V ČESKÝCH ZEMÍCH

Pracovní list 3 — **Technika v pohybu**

František Křižík
1847–1941
průkopník elektrotechniky, vynálezce obloukové lampy a trolejového vedení

Viktor Kaplan
1876–1934
konstruktér turbínn a vynálezce Kaplanovy turbíny

Leopold Sviták
1875–1962
průkopník aerodynamiky, konstruktér letadel

Stanislav Bechyně
1869–1923
stavitel přehrad a vodních děl, hydrotechnik a inženýr

1 SEŘAĎ PODLE ČASOVÉ OSY.

Napiš čísla 1–4 od nejstaršího vynálezu / objevu po nejmladší.

- ☐ František Křižík (1847) .....
- ☐ Viktor Kaplan (1876) .....
- ☐ Leopold Sviták (1875) .....
- ☐ Stanislav Bechyně (1869) .....

2 KDO CO VYNÁLEZL NEBO ZAVEDL?

Spoj osobnost s tím, čím se proslavila.

František Křižík	•	• Kaplanova turbína
Viktor Kaplan	•	• oblouková lampa a trolejové vedení
Leopold Sviták	•	• konstrukce letadel
Stanislav Bechyně	•	• stavba přehrad a vodních děl

3 DOPLŇ CHYBĚJÍCÍ SLOVA.

Doplň správné pojmy z nabídky.

turbína | vodní elektrárna | aerodynamika | trolej

a) Viktor Kaplan zdokonalil _____, která se používá ve vodních elektrárnách.

b) Leopold Sviták se zabýval _____, a konstrukcí letadel.

c) František Křižík zavedl _____, pro elektrické tramvaje.

d) Stanislav Bechyně navrhoval a stavěl _____ a vodní díla.

4 NAJDI CHYBU A OPRAV JI.

V každé větě je jedna chyba. Napiš ji a napiš správně.

a) František Křižík vynalezl aerodynamický profil křídel. .....

b) Viktor Kaplan zkonstruoval obloukovou lampu. .....

c) Leopold Sviták stavěl přehrady a vodní díla. .....

d) Stanislav Bechyně se zabýval elektrickými motory. .....

5 SPOJ, CO K SOBĚ PATŘÍ.

Spoj správné dvojice.

Kaplanova turbína	•	• Stanislav Bechyně
Oblouková lampa	•	• Viktor Kaplan
Trolejové vedení	•	• Leopold Sviták
Letadlo	•	• František Křižík
Přehrada	•	• Leopold Sviták

6 KTERÝ VYNÁLEZ BYL PODLE TEBE NEJDŮLEŽITĚJŠÍ?

Vyber jeden a napiš proč.

- ☐ oblouková lampa
- ☐ Kaplanova turbína
- ☐ letadlo
- ☐ trolejové vedení
- ☐ přehrada

PROČ?

.....

.....

.....

.....

7 VĚDECKÝ DETEKTIV.

Přečti indicie a napiš, o kterém vynálezci je řeč.

- Moje vynálezy rozsvítily města.
- Zavedl jsem obloukovou lampu.
- Mé troleje pohánějí tramvaje.

Jméno: _____

- Voda je můj živel.
- Mé turbíny vyrábějí elektrickou energii.
- Můj návrh se používá po celém světě.

Jméno: _____

- Fascinují mě křídla a vítr.
- Navrhuji a stavím letadla.
- Zabývám se aerodynamikou.

Jméno: _____

- Zadržuju vodu a chráním krajinu.
- Stavím přehrady a vodní díla.
- Jsem hydrotechnik.

Jméno: _____

VÍŠ, ŽE?

První elektrická oblouková lampa Františka Křižíka osvětla Prahu.

Kaplanova turbína mění pohyb vody na elektřinu dodnes v tisících elektráren.

Letadla Leopolda Svitáka patřila mezi nejmodernější ve své době.

Přehrady Stanislava Bechyně zásobují vodou města, pole i elektrárny.